

ҚАРАГАНДЫ ОБЛЫСЫ
БЛІМ БАСҚАРМАСЫНЫҢ
ҚАРАГАНДЫ ҚАЛАСЫ БЛІМ БӨЛІМШІНІЦ
«БАЛДЫРҒАН» БӨБЕКЖАЙЫ
КОММУНАЛДЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК
ҚАЗЫНАЛЫҚ КӘСПОРЫНЫ

КОММУНАЛЬНОЕ ГОСУДАРСТВЕННОЕ
КАЗЕННОЕ ПРЕДПРИЯТИЕ
«ЯСЛИ-САД «БАЛДЫРҒАН» ОТДЕЛА
ОБРАЗОВАНИЯ ГОРОДА КАРАГАНДЫ
УПРАВЛЕНИЯ ОБРАЗОВАНИЯ
КАРАГАНДИНСКОЙ ОБЛАСТИ

БҮЙРЫҚ

04. 01. 2023 ж.

Караганды қаласы

ПРИКАЗ

№ 34

город Караганда

**«Балдырған» бебекжай КМҚҚ
сыбайлас жемқорлыққа қарсы
іс-қимыл жөніндегі нұсқаулықты
бекіту туралы.**

«Балдырған» бебекжай КМҚҚ үшін Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс институтының жұмысы бойынша 2020 жылғы 30 желтоқсандағы өзгерістер мен толықтырулармен әдістемелік ұсынымдарды орындау мақсатында **БҮЙЫРАМЫН:**

1. Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы заңнамасына сәйкес сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі Нұсқаулық бекітілсін

2. Директордың ӘШЖ орынбасары Александра Юрьевна Буренкова қызметкерлердің назарына 2023 жылға арналған сыбайлас жемқорлыққа қарсы нұсқаулықтарды жеткізсін

3. Бекітілген іс-шаралар жоспарын интернет-ресурста орналастырылсын.
4. Бұйрықтың орындалуын бақылауды өзіме қалдырамын.

Директор

А.Турсунова

Таныстым:

«Бекітілген»

2023 жылғы № бүйрек

«Балдырган» бөбекжайы

КМҚК директоры

А.С.Турсунова

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес жөніндегі нұсқаулық

1 тарау. Колдану саласы

Осы Нұсқаулық сыбайлас жемқорлыққа бағытталған іс-әрекеттерге не жататынын айқындейдьы, сыбайлас жемқорлық сипатындағы жағдай туындаған жағдайда. «Балдырган» бөбекжай КМҚК қызметкерлерінің іс-кіміл тәртібін белгілейді.

Осы құжат «Балдырган» бөбекжай КМҚК барлық қызметкерлері мен лауазымды адамдарының танысуы және колдануы үшін міндетті болып табылады А.Ю.Буренкова .

3. Осы нұсқаулықта келтірілген талаптар минималды қажет және нақты жағдай үшін толық және/немесе шектеу ретінде қарастырылмауы керек.

2 тарау. Ұғымдар

4. Нұсқаулықта колданылатын негізгі ұғымдар мен қысқартулар:

• сыбайлас жемқорлық – жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамдардың, мемлекеттік функцияларды орындауға үекілеттік берілген адамдардың, мемлекеттік функцияларды орындауға үекілеттік берілген адамдарға теңестірілген адамдардың, лауазымды адамдардың өздерінің лауазымдық (қызметтік) өкілеттіктерін және соған байланысты мүмкіндіктерін жеке өзі немесе дедалдар арқылы жеке өзіне не үшінші тұлғаларға мүліктік (мүліктік емес) игіліктер мен артықшылықтар алу немесе табу мақсатында заңсыз пайдалануы, сол сияқты игіліктер мен артықшылықтарды беру арқылы осы адамдарды парага сатып алу;

• сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-кіміл – субъектілерінің өз өкілеттіктері шегіндегі сыбайлас жемқорлықтың алдын алу, оның ішінде қоғамда сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды анықтау және жою жөніндегі, сондай-ақ сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды анықтау, жолын кесу, ашу және тергеп-тексеру және олардың салдарларын жою жөніндегі қызметі;

• Коммерциялық пара беру – коммерциялық немесе өзге үйымда басқару функцияларын орындайтын тұлғага ақшаны, бағалы қағаздарды немесе өзге де мүлікті заңсыз беру, сол сияқты оған өзінің қызметтік жағдайын пайдаланғаны үшін, сондай-ақ пара беруді жүзеге асыратын адамның мұддесі үшін қызмет бойынша жалпы қамқорлығы немесе жол бергені үшін мүліктік сипаттағы қызметтерді заңсыз көрсету.

• Лауазымды адам – тұракты, уақытша немесе арнаулы өкілеттік бойынша билік өкілінің функцияларын жүзеге асыратын не мемлекеттік органдарда, жергілікті өзін-өзі басқару органдарында, сондай-ақ Қазақстан Республикасының Қарулы Күштерінде, басқа да әскерлері мен әскери құралымдарында үйымдастыруышылық-өкімдік немесе әкімшілік-шаруашылық функцияларды орындайтын адам;

• Мұдделер қақтығысы – жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамдардың, мемлекеттік функцияларды орындауға үәкілеттік берілген адамдардың, оларға теңестірілген адамдардың, лауазымды адамдардың жеке мұдделері мен олардың лауазымдық өкілеттіктері арасындағы қайшылық, мұндай жағдайда аталған адамдардың жеке мұдделері олардың өз лауазымдық міндеттерін орындауына және (немесе) тиісінше орындауына алып келуі мүмкін;

• Пара – Мемлекеттік функцияларды орындауға үәкілеттік берілген адам не оған теңестірілген адам, не жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адам не лауазымды адам, сол сияқты шет мемлекеттің немесе халықаралық үйымның лауазымды адамы жеке өзі немесе делдал арқылы алатын пара ақша, бағалы қағаздар, өзге де мүліктер, мүлікке құқық немесе мүліктік сипаттағы пайда.

• Параны бопсалау-адамның пара берушінің немесе ол өкілдік ететін адамдардың заңды мұдделеріне нұқсан келтіруі мүмкін әрекеттер жасау қатерімен пара талап етуі не құқық қорғау мұдделері үшін зиянды салдардың алдын алу мақсатында пара беруге мәжбүр болатын жағдайларды қасақана жасауы

3-тарау. Жалпы ережелер

5. Қазақстан Республикасында пара алу және беру жөніндегі іс-әрекеттер заңға қайшы келеді және қылмыстық кодекс пен Әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодекстің қолданысына жатады.

Егер ақша, өзіне де мүлік, материалдық қызметтер түріндегі мүліктік пайда лауазымды адамның туыстары мен жақындарына оның келісімімен берілген болса не егер ол бұған қарсылық білдірмесе және өзінің қызметтік өкілеттігін пара берушінің пайдасына пайдаланса, лауазымды адамның іс-әрекеті пара алу ретінде саралануы тиіс. ҚР қолданыстағы заңнамасына сәйкес пара беру және коммерциялық пара беру нысанасы ақшамен, бағалы қағаздармен және өзге де мүлікпен қатар өтеусіз көрсетіletіn, бірақ төлеуге жататын мүліктік сипаттағы пайда болуы мүмкін (туристік жолдамалар беру,

пәтерді жөндеу, саяжай салу және т.б.). Мұліктік сипаттағы артықшылықтарды, атап айтқанда, берілетін мұліктің, жекешелендірілген объектілердің құнын төмендету, жалдау төлемдерін, банктік несиелерді пайдаланғаны үшін пайыздық мөлшерлемелерді азайту деп түсіну керек.

6. Пара алу және пара беру, содан кейін бір қылмыстық модельдің екі толық жағы егер пара туралы айтатын болсақ, бұл пара алатын адам (пара алушы) және оны беретін адам (пара беруші) бар екенін білдіреді.

7. Пара алу ең қауіпті лауазымдық қылмыстардың бірі болып табылады, әсіресе егер оны «Балдырған» бөбекжай КМҚК адамдар тобы алса немесе бопсалau жасаса.

8. Пара беру лауазымды адамды занды немесе заңсыз әрекеттерді (әрекетсіздікті) жасауға итермелеге не берушінің пайдасына, оның ішінде жалпы қамқорлығы немесе қызметке рұқсат бергені үшін қандай да бір артықшылықтар беруге, алуға бағытталған қылмыс.

9. Пара заттары болуы мүмкін:

- заттар, ақша, оның ішінде: валюта, банктік чектер және бағалы қағаздар, бағалы металдар мен тастардан жасалған бұйымдар, автомашиналар, Тамақ өнімдері, бейнетехника, тұрмыстық аспаптар және басқа да тауарлар, пәтерлер, саяжайлар, саяжайлар, гараждар, жер участкері және басқа да жылжымайтын мұлік;

- артықшылықтары: емдеу, жөндеу және құрылых жұмыстары, санаторий және туристік жолдамалар, шетелге сапарлар, ойын-сауық және басқа шығындарды ақысыз немесе арзан бағамен төлеу.

- параның жабық түрі-қарызға немесе жок қарызды өтеу түріндегі банктік несие, төмен бағамен сатып алынған тауарларға акы төлеу, тауарларды жоғары бағамен сатып алу, пара алушыға, оның туыстарына, достарына жалақы төлеу арқылы жалған енбек шарттарын жасау, женілдік несиесін алу, дәрістер, мақалалар, және кітаптар, «кездейсоқ казинода ұтып алу», қарызды кешіру, жалдау ақысын азайту, несие бойынша пайыздық мөлшерлемені арттыру және т.б.

10. Мұдделер қақтығысын болғызбау немесе реттеу туралы шектеулерді, тыйымдар мен талаптарды, сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға итермелеу мақсатында өтініштер туралы жалдаушының (жұмыс берушінің) өкілін хабардар ету туралы міндеттемені, сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мақсатында белгіленген өзге де міндеттерді сақтау маңызды. Айта кету керек, кейбір сөздерді, өрнектерді және қымылдарды басқалар пара беру туралы өтініш (кенес) ретінде қабылдауы мүмкін. Мұндай теңдеулер мыналар жатады, мысалы:

- «Мәселені шешу қын, бірақ мүмкін»;
- «Рахметті нанға жақпайсын»;
- «Келісейік»;
- «Негұрлым құшті дәлелдер қажет»;
- «Параметрлерді талқылау керек»;

- «Ал, біз не істейміз?» және т. б.

Ұйымдардың өкілдерімен және азаматтармен, әсірекеттерінде шенеуніктердің шешімдері мен іс-әрекеттеріне байланысты белгілі бір тақырыптарды талқылау пара беру туралы өтініш ретінде де қабылдануы мүмкін. Мұндай тақырыптардың қатарына, мысалы:

- жалақының төмен деңгейі және белгілі бір қажеттіліктерді іске асыруға ақшалай қаражаттың жетіспеушілігі;
- белгілі бір мүлікті сатып алуға, сол немесе басқа қызметті алуға, туристік сапарға шығуға деген ұмтылыс;
- лауазымды тұлғаның туыстарында жұмыстың болмауы;
- лауазымды тұлғаның балаларының білім беру мекемелеріне түсү қажеттілігі және т.б. лауазымды адамнан шығатын белгілі бір ұсыныстар, әсірекеттеріне байланысты азаматтарға бағытталған болса, пара беру туралы өтініш ретінде қабылдануы мүмкін. Бұл мұндай ұсыныстар жақсы ниетпен айтылған және шенеуніктің жеке пайдасына ешқандай қатысы жоқ болған жағдайда да мүмкін. Мұндай ұсыныстарға, мысалы, ұсыныстар жатады: * лауазымды адамға және (немесе) оның туыстарына женілдік беру;
- анықталған бұзушылықтарды жою, мемлекеттік келісімшарт шенберінде жұмыстарды орындау, қажетті құжаттарды дайындау үшін нақты компанияның және (немесе) сарапшылардың қызметтерін пайдалану;
- белгілі бір қайырымдылық қорына ақша салу;
- нақты спорт командасын қолдау және т. б.

11. Сыбайлас жемқорлыққа бағытталған және коммерциялық пара берудің ықтимал жағдайлары, сондай-ақ мінез-құлық ережелері бойынша ұсыныстар.

Арандатушылық:

Қызметке жүгінген азаматтар, мердігерлік ұйымдар, бөлімшениң қызметін тексеруді жүзеге асыратын лауазымды тұлғалар тарапынан ықтимал арандатушылықтарды болдырмау үшін:

- келушілер орналасқан қызметтік үй-жайларды және жеке заттарды (киім, портфельдер, сөмкелер және т. б.) қараусыз қалдырмаңыз;
- келуші кеткеннен кейін жұмыс орнында немесе жеке заттарында қандай да бір бөгде заттар табылған жағдайда, дербес әрекет жасамай-ақ, басшылыққа дереу хабарлауға міндетті.

Пара болсалай:

- пара алу және/немесе коммерциялық пара алу субъектісін қабылдауға әзірлік немесе үзілді-кесілді бас тарту ретінде түсіндірілуі мүмкін ұқыпсыз мәлімдемелерден аулак, өте мұқият, сыпайы, ашуланбай, өзін ұстауға;
- мұқият тындаңыз және сізге ұсынылатын шарттарды дәл есте сақтаңыз (сомалар сомасы, тауардың атауы және қызмет көрсету сипаты, параны

аудару шарттары мен әдістері, коммерциялық пара алу нысаны, мәселелерді шешу реттілігі);

•пара және/немесе коммерциялық пара алу субъектісін беру уақыты мен орны туралы мәселені келесі әңгімеге дейін кейінге қалдыруға тырысыныз және келесі кездесуге сізге жақсы таныс орынды ұсынуға тырысыныз;

•әңгімеде бастамашылық жасамаңыз, көбірек «қабылдау үшін жұмыс істеніз», әңгімелесушінің «сөйлеп тұруына» рұқсат етіңіз, мүмкіндігінше көбірек ақпарат айтыңыз;

•сіздің сұрағынызды шешудің кепілдіктері туралы сұраңыз

Сіздің пара алуға немесе коммерциялық пара алуға келісіміңіз:

•егер сізде диктофон болса, пара және / немесе коммерциялық пара беру туралы ұсынысты (жасырын) жазуға тырысыныз;

•осы факті туралы жоғары тұрган басшылыққа қызметтік жазба түрінде хабарлау;

•сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органға не Сап-орталыққа дайындалып жатқан қылмыс туралы жазбаша немесе ауызша хабарлама жіберу 1424.

12. Мұдделер қақтығысы:

•кез келген ықтимал мұдделер қақтығысынан сақ болу;

•мұдделер қақтығысының кез келген мүмкіндігін болдырмау үшін шаралар қабылдау;

•кез келген мұдделер қақтығысы немесе мұндай қақтығыстың туындау мүмкіндігі туралы сізге хабардар болған бойда жазбаша түрде тікелей басшыға хабарлау;

•тікелей басшымен келісім бойынша туындаған мұдделер қақтығысын жою бойынша шаралар қабылдау;

•мұдделер қақтығысының тарапы болып табылатын қызметкердің қызметтік жағдайын, ол белгіленген тәртіппен қызметтік міндеттерін орындаудан шеттетілгенге дейін және (немесе) мұдделер қақтығысына себеп болған женілдіктерден бас тартқанға дейін өзгерту;

•қызметтік мінез-құлық талаптарын сақтау және мұдделер қақтығысын реттеу жөніндегі комиссия құру. Әр адам өз шешімін тандауға ерікті. Бірақ ол еркін адам ретінде қылмыс үшін жазалану керек екенін түсінбей тұра алмайды.

4-тaraу. Егер сів сыбайлас жемқорлыққа қарсы тұру туралы шешім қабылдаған болсаңыз, сіздің әрекеттеріңіз

13. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органға немесе 1424 Call-орталығына өз қалауыңыз бойынша ауызша жазбаша өтінішпен жүгінуізге болады.

14. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық туралы хабарлаудың бір нысаны жасырын шағым болып табылады. Бұл жағдайда өтініш беруші жасырын болғандықтан жауап алуға сене алмайды, ал қылмыс туралы жасырын өтініштің өзі қылмыстық істі қозғауға негіз бола алмайды, мұндай

өтініште алдағы немесе жасалған қылмыс туралы мәліметтер қамтылған жағдайларды қоспағанда. қылмыстық құқық бұзушылықтар.

15. Пара сұраған немесе пара берген жағдайда, сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес жөніндегі уәкілетті органға хабарласып, сізден пара алу немесе коммерциялық пара алу фактісі туралы арыз жазуыңыз қажет, онда мынаны көрсету қажет:

- лауазымды тұлғалардың қайсысы (тегі, аты, әкесінің аты, лауазымы, мекеменің аты) сізден пара талап етіп жатыр немесе коммерциялық құрылымдар өкілдерінің қайсысы сізді пара алуға итермелейді;
- қорқытып алынған парапың (парапың) мөлшері мен сипаты қандай;
- қандай нақты іс-әрекеттеріңіз (немесе әрекетсіздігіңіз) үшін сізден пара талап етілді немесе коммерциялық парапорлық жасалды;
- тікелей пара беру немесе коммерциялық пара беру қай уақытта, қай жерде және қандай жолмен болуы керек.

5-тaraу. Сыбайлас жемқорлық жағдайындағы қызметкерлердің іс-қимыл алгоритмі

16. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органға жүгіnumen қатар, қызметкерлер осы Нұскаулыққа сәйкес басшылықты хабардар ету жөнінде шаралар қабылдауы тиіс. бекітілген штаттық құрылымына сәйкес «Балдырган» бөбекжай КМҚК сыбайлас жемқорлық қылмыстар мен сыбайлас жемқорлық белгілері бар жағдайлар анықталған және/немесе соқтығысқан жағдайда барлық қызметкерлердің іс-әрекеттеріне келесі алгоритм әзірледі:

«Балдырган» бөбекжай КМҚК қызметкерлері

•Егер «Балдырган» бөбекжай КМҚК қызметкери сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарға тап болса, онда ол «Балдырган» бөбекжай КМҚК тікелей басшысына немесе «Балдырган» КМҚК комплаенс-қызметіне жүгінуі керек, Сондай-ақ, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың мәнін баяндай отырып, өтінішті жасырын түрде жазуға және оны сенім жәшігінде қалдыруға болады.

17. Сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға бағытталған шараларды күшешту мақсатында бағыныстылары⁴ өздерінің функционалдық міндеттерін орындау кезінде сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық, коммерциялық пара беру және өзге де қылмыстық құқық бұзушылықтар жасаған және олардың кінәсі сотта дәлелденген басшылардың дербес жауапкершілігін көздейтін норма көзделген.

18. «Балдырган» бөбекжай КМҚК қызметкери тартылған жағдайда сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық, коммерциялық пара беру және өзінің функционалдық міндеттерін орындау кезінде өзге де қылмыстық құқық бұзушылықтар жасау фактілері бойынша қылмыстық қудалау орбитасына осы қызметкөр КР Еңбек кодексіне сәйкес сотқа дейінгі тергеп-тексеру жүргізу кезеңінде өзінің лауазымдық міндеттерін атқарудан шеттетіледі. Осы

қызметкердің тікелей басшысы қызметкерді өзінің лауазымдық міндеттерін атқарудан шеттету жөнінде тиісті шаралар қолдануға міндетті.

19. Тәртіптік жауапкершілік мыналарды қамтиды:

- ескертулер;

- сөгіс;

- қатаң сөгіс;

•Еңбек кодексінде көзделген негіздер бойынша жұмыс берушінің бастамасы бойынша еңбек шартын бұзу.

20. «Балдырган» бөбекжай КМҚҚ қызметкерінің орындауы кезінде сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық, коммерциялық пара беру және өзге де қылмыстық құқық бұзушылық фактісі туралы хабарлаған қызметкер сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-кимылға, коммерциялық пара беруге және өзге де қылмыстық құқық бұзушылықтарға өз функционалдық міндеттерін кәсіпорын қызметкерлері атқарған кезде өзге де жолмен жәрдемдесетін адам өзінің функционалдық міндеттерін корғауда болады және Қазақстан Республикасының Үкіметі белгілеген тәртіппен көтермеленеді.

21. Осы Ережелер заңға сәйкес жауаптылықта жататын сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық фактісі туралы көрінеу жалған ақпарат хабарлаған адамдарға қолданылмайды.

22. Кәсіпорын қызметкерлерінің өз функционалдық міндеттерін орындауы кезінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-кимылға, коммерциялық пара беруге және өзге де қылмыстық құқық бұзушылықтарға жәрдемдесетін қызметкер туралы ақпарат мемлекеттік құпия болып табылады және занда белгіленген тәртіппен беріледі. Аталған ақпаратты жария ету занда белгіленген жауаптылыққа әкеп соғады.

6-тaraу. Қорытынды ережелер

23. Нұсқаулық Бас директор бекіткен күннен бастап 5 (бес) жұмыс күні өткеннен кейін қолданысқа енгізіледі.

24. Нұсқаулыққа енгізілетін өзгерістер/толықтырулар оны «Балдырган» бөбекжай КМҚҚ директоры бекіткен күннен бастап күшіне енеді .

Әзірлеуші

**«Балдырган» бөбекжай КМҚК
Сыйлықтарды, өкілдік шығыстарды,
қайырымдылықтарды және өзге де пайданы шектеу жөніндегі
НҰСҚАУЛЫҚТАР**

Жалпы ережелер

1. Сыйлықтарды ұсынуды немесе қабылдауды, шығындарды төлеуді, қайырымдылықтарды төлеуді және осыған ұқсас жәрдемақыларды алууды болдырмау мақсатында «Балдырган» бөбекжай КМҚК (бұдан әрі – Бөбекжай) Техникалық реттеу және метрология комитеті төрағасының 2017 жылғы 16 қарашадағы № 3 18-од. бүйірімен бекітілген «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылды басқару жүйесі» Қазақстан Республикасының Ұлттық стандартына сәйкес әзірленетін іс-шараларды жүзеге асырды..

2. Осы Ереже Бөбекжайдың ішкі актісі болып табылады. Осы Ереженің негізгі мақсаты Бөбекжай қызметкерлеріне Бөбекжай еңбек міндеттерін/функцияларын орындау кезінде туындаитын сыйлықтар мен басқа да материалдық және материалдық емес игіліктерді ұсыну/беру және қабылдау/алу тәртібін белгілеу болып табылады.

3. Осы Ереже атқаратын лауазымының деңгейіне және атқаратын функцияларына қарамастан Бөбекжай барлық қызметкерлеріне қолданылады.

4. Сыйлық – ақшаны, бағалы қағаздарды және өзге де мүлікті, мүліктік сипаттағы игіліктер мен қызметтерді (жұмыс, қызметтер, ойын-сауық, демалыс үшін ақы төлеу) қоса алғанда, тұрақты бағасын төлеу міндеттемесі жоқ материалдық немесе материалдық емес нысандағы кез келген құндылық, функционалдық міндеттерін орындауға байланысты алынған немесе берілген, сондай-ақ Бөбекжай қызметкеріне жүктелген басқа да функцияларды орындауға байланысты алынған немесе берілген көлік шығындары, несиeler, жеңілдіктер, мүлікті пайдалануды қамтамасыз ету, оның ішінде тұрғын үй, қайырымдылық жарналар, қайырымдылықтар және т.б.

5. Сыйлықтар мен ойын-сауық шығыстары саласындағы өзге де мәселелер Бөбекжайдың тиісті ішкі нормативтік құқықтық актілерімен және Қазақстан Республикасының заннамасымен реттеледі.

**Жәрдемақыларды беруге және (немесе) алуға байланысты
жағдайларда қызметкердердің іс-әрекеттерінің тәртібі**

6. Қызметкердің сыйлық алуына басқа қызметкерлер немесе басқа адамдар (оның ішінде серікестер, мемлекет және мемлекеттік органдар, кәсіподактар мен кәсіптік бірлестіктер, нарыққа қатысушылар), тіпті қызметкер мен сыйға тартушының ниетінде жосықсыз немесе ақылға сыймайтын болса да теріс баға беруі мүмкін.

7. Бөбекжай қызметкерінің отбасы мүшелеріне - туыстарына немесе өзге де жақын адамдарына осындай қызметкердің балабақшадағы жұмысына байланысты қандай да бір іс - әрекеттер/әрекетсіздіктер жасауына байланысты берілген сыйлықтар осы Ереженің мақсаттары үшін қызметкерге берілетін сыйлықтар болып есептеледі.

8. Осы Ережеде белгіленген сыйлықтарды қабылдауға қойылатын шектеулер қызметкердің сыйға тартушымен айқын отбасылық қатынастарға (ата-анасының, балаларының, жұбайларының сыйлықтары) немесе басқа да жақын жеке қарым-қатынастарына, жұмысына қарамастан болатын достық қарым-қатынастарына қолданылмайды. Бөбекжай, сондай-ақ мұндай сыйлық корпоративтік кәдесый болып табылатын жағдайларда: қаламдар, дәптер, күнделіктер және т.б.

9. Осы Ережеде белгіленген сыйлықтарды қабылдауға шектеулер бөбекжай қызметкерлері олардың атынан үшінші тұлғалардың атына жіберетін қайырымдылықтар мен қайырымдылық жарналарға, сондай - ақ қызметкерлердің атына жіберілетін осындай қайырымдылықтар мен қайырымдылық жарналарға қатысты қолданылмайды (жақын туыстарының қайтыс болуына байланысты емдеуге, табиғи апаттардың салдарын жоюға және т.б. қаражат жинау).

10. Кез келген рұқсат етілмеген сыйлықтар дереу қабылданбауы және сыйлық берушіге қайтарылуы керек. Бөбекжай қызметкери іскерлік қарым-қатынас этикасын сақтай отырып, сыйға тартушыға сыйлық алған сәтте оны кейінге қалдырмай, дереу қайтаруға міндетті.

11. Қызметтердің, тауарлардың және жұмыстардың кез келген түрін көрсеткені немесе алғаны үшін берілетін сыйақыларға, төлемдерге (қолма-қол/қолма-қол ақшасыз), сыйлықтарға және басқа да материалдық және материалдық емес игіліктерге тыйым салынады.

Бөбекжай қызметіндегі сыйлықтарды және (немесе) ойын-сауық шығыстарын шектеу туралы ереже

12. Бөбекжайдың өкілдік шығыстары, оның ішінде іскерлік қонақжайлышық Қоғамның атынан және оның есебінен жүзеге асырылуы тиіс, ал сыйлықтар мен қызметтер Бөбекжайдың атынан және оның есебінен ұсынылуы немесе көрсетілуі немесе қабылдануы мүмкін. Жеке тұлғалардан және ұйымдардан, оның ішінде Бөбекжай іскерлік қарым-қатынаста болған немесе оны құруға ұмтылатын тұлғалардан, егер келесі критерийлер жиынтығы орындалса ғана:

1) ойын-сауық шығындары мен сыйлықтар бөбекжай-балабақшаның занды мақсаттарына тікелей байланысты, мысалы, бизнес-жобаларды ұсыну немесе аяқтау, келісім-шарттарды сәтті орындау немесе жалпы қабылданған мерекелер;

2) ойын-сауық шығындары мен сыйлықтар қабылданған іскерлік практикаға сәйкес келеді және іскерлік қарым-қатынас нормаларынан (гүлдер, жарнамалық немесе брендтік көдесійлар және т.б.) аспайды;

3) Бебекжай атынан ойын-сауық шығындары мен сыйлықтардың құны қалыпты және іс-шаралардың мақсаттары мен ауқымына немесе іс-шараның маңыздылығына сәйкес болуы керек;

4) өкілдік шығыстар мен сыйлықтардың мақсаты қызмет көрсеткені, жол бергені, қамкоршысы болғаны, құқықтар бергені, мәміле, келісім, лицензия, рұқсат немесе өзге де осыған ұқсас шешімдер туралы белгілі бір шешім қабылдағаны немесе өзге де зансыз мақсатпен алушыға ықпал етуге тырысқаны үшін жасырын сыйақы болып табылмайды;

5) өкілдік шығыстар мен сыйлықтар Бебекжай іскерлік беделіне нұқсан келтірмейді;

6) өкілдік шығыстар мен сыйлықтар осы Ереженің қағидаттары мен талаптарына, кәсіптік әдеп қағидаттарын және іскерлік қарым-қатынастың этикалық нормаларын, сондай-ақ Қазақстан Республикасы заңнамасын айқындастын өзге де нормаларға қайши келмейді.

7) Бебекжай мен оның жұмыскерлерінің атынан үшінші тұлғаларға валютаның нысанына (қолма - қол/қолма-қол емес) және түріне қарамастан ақша түріндегі сыйлықтарға жол берілмейді.

13. Сыйлықтың рұқсат етілуіне немесе сыйлықтармен жұмыс істеу тәртібіне қатысты өзге де мәселелерге қатысты құмән туындаған жағдайда, қызметкер тікелей басшыға және Бебекжай Комплаенс офицерінен сұрауға тиіс.